

دانشکده پزشکی - گروه کودکان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز

تدوین طرح درس توسط : دکترمنیژه مصطفی قره باغی

عنوان درس : اصول مراقبت از نوزاد ترم و نارس

مقطع تمصیلی : دانشجویان سال ۵ پزشکی

مدت زمان ارائه مطالب : ۱,۵ ساعت

پیش نیاز :

جنین شناسی - آناتومی - فیزیولوژی - درسنامه احیاء نوزاد

مقدمه :

در حین تولد به علت انتقال از زندگی داخل رحمی که در آن محیط نیازهای نوزاد توسط مادر برآورده می شود به محیطی قدم می گذارد که باید نیاز هایش را خودش تامین کند و آمادگی زندگی خارج رحمی را داشته باشد. در این پروسه انتقالی مراقبت هایی از نوزاد لازم است که روند انتقال را تسهیل نماید.

هدف کلی :

آشنایی دانشجویان با مراقبت های اولیه ای که برای نوزادان لازم است تا روند تطابق آنها با زندگی خارج رحمی تسهیل شده بدون مشکل سپری گردد.

اهداف اختصاصی (Specific Objective) :

انتظار می رود در پایان این دوره دانشجو قادر باشد :

- ۱- مراقبتهای اصلی مورد نیاز نوزادان ترم و نارس را نام ببرد.
- ۲- علت نیاز به هر کدام از این مراقبت ها را توضیح دهد.
- ۳- راههای اتلاف حرارت نوزاد را بیان و از همدیگر تفکیک کند.
- ۴- راههای کمک به تامین و حفظ دمای بدن نوزاد را توضیح دهد.
- ۵- مقادیر مایعات و کالری مورد نیاز نوزادان را بیان کند.
- ۶- شرایط ترخیص از بیمارستان نوزادان ترم و نارس را ذکر کند.

(فتارهای ویژه عینی) (Specific Objective Behavior) :

SO1

SOB1: دانشجو باید براساس رفرانس نلسون چهار نیاز اصلی مراقبتی نوزادان را در اتاق زایمان بطور کامل بیان کند.

SO2

- SOB1: دانشجو باید حداقل سه علت نیاز به مراقبت حرارتی نوزادان را بیان کند.
- SOB2: دانشجو باید علت نیاز به پاک بودن راه هوایی و برقراری تنفس را توضیح دهد.
- SOB3: حداقل سه عارضه از عدم تامین کالری و مایعات مورد نیاز نوزاد را ذکر کند.
- SOB4: حداقل یک مورد از علل استعداد نوزادان به عفونت را ذکر کند.
- SOB5: حداقل یک مورد از راههای پیشگیری از عفونت در نوزادان را بیان کند.

SO3

- SOB1: دانشجو باید بتواند چهارراه اصلی اتلاف حرارت نوزادان را بیان کند.
- SOB2: دانشجو باید بتواند نحوه اتلاف حرارت در روشهای مختلف اتلاف حرارت را از هم تفکیک کند.

SO4

- SOB1: حداقل دو قدم برای حفظ دمای بدن نوزاد ترم را بیان کند.
- SOB2: حداقل یک مورد از روشهای حفظ بدن نوزاد نارس را ذکر کند.

SO5

- SOB1: مایعات مورد نیاز نوزاد ترم و نوزاد نارس را برحسب سن و وزن تولد بطور عینی توضیح دهد. (حداقل ۶۰٪)
- SOB2: حداقل سه مورد از عوامل موثر در نیاز نوزادان به مایعات را نام ببرد.

SO6

- SOB1: حداقل چهار مورد از شرایط ترخیص نوزادان ترم را بیان کند.
- SOB2: حداقل چهار مورد از شرایط ترخیص نوزادان نارس را بیان کند.

فصل منشی آموزشی:

نوع آموزش دانشجو محور بوده و در آن دانشجو بطور فعال شرکت دارد.

زمان بندی:

مقدمه	۵ دقیقه
اصول مراقبت	۱۵ دقیقه
علل و اهمیت نیاز به مراقبت	۱۰ دقیقه
راههای اتلاف حرارت و افتراق آنها	۱۵ دقیقه
راههای کمک به حفظ حرارت	۱۰ دقیقه
نیاز به مایعات و کالری	۱۵ دقیقه
شرایط ترخیص نوزادان	۲۰ دقیقه
جمع:	۹۰ دقیقه

راهنمای مطالعات دانشجو :

با توجه به اهمیت مرگ و میر نوزادی که شاخص مهم بهداشت و سلامت جامعه می باشد ، دانشجویان باید به اصول مراقبت از نوزادان آشنا باشند و در این راستا توصیه که قبل از ورود به بحث ، در زمینه جنین شناسی ، فیزیولوژی و آناتومی و درسنامه احیای نوزادان مطالعه ای داشته باشند. کلاس بصورت پرسش و پاسخ و تکاملی دو طرفه اداره خواهد شد.

راهنمای استاد :

- برای موفقیت استاد محترم در آموزش رعایت نکات زیر ضروری است.
۱. اطمینان از اینکه دانشجویان در مورد جنین شناسی ، فیزیولوژی و آناتومی و درسنامه احیای نوزاد را مطالعه کرده و با فارماکولوژی مربوطه آشنا شده باشند.
 ۲. دانشجویان را در قالب پرسش و پاسخ در بحث شرکت دهید.
 ۳. در پایان کلاس درس را جمع بندی کرده و از یکی از دانشجویان بخواهید که جمع بندی خویش را نیز ارائه دهد.
 ۴. بدانشجویان اعلام شود که امتحان بصورت چهارجوابی (MCQ) و امتحان عملی بصورت OSCE انجام خواهد شد.

روش آموزش :

بصورت سخنرانی ، پرسش و پاسخ و بحث خواهد بود.

امکانات و وسایل مورد نیاز آموزش :

کامپیوتر، پرده اکران، Power Point از درس اصول مراقبت از نوزاد ترم و نارس

ارزیابی :

ارزیابی در پایان دوره بصورت :

- ۱- سؤال چهارجوابی (MCQ)
 - ۲- در قالب OSCE
- انجام خواهد شد.

منابع :

۱. Essential نلسون
۲. درسنامه احیای نوزاد